

Europski čelnici odlučili su u ponedjeljak uvesti nove sankcije Bjelorusiji i zatvoriti europski zračni prostor za zrakoplove te zemlje nakon što je Minsk prisilio zrakoplov Ryanaira da sleti kako bi uhitio oporbenog novinara.

Čelnici 27 članica EU-a su na samitu u Bruxellesu zatražili hitno oslobađanje Romana Protašavića i njegove djevojke Sofije Sapega.

U zaključcima sastanka na vrhu pozvali su Vijeće EU-a da proširi popis sankcioniranih pravnih i fizičkih osoba u Bjelorusiji, uvede dodatne ekonomske sankcije i pozvali sve europske zračne prijevoznike da izbjegavaju bjeloruski zračni prostor.

Zatražili su da se bjeloruskim zrakoplovima zabrani prelijetanje europskog zračnog prostora i pristup europskim zračnim lukama.

Od Međunarodne organizacije za civilno zrakoplovstvo zahtijevaju da provede istragu o tom "nezabilježenom i neprihvatljivom incidentu".

Bjeloruske vlasti naredile su u nedjelju Ryanairovom zrakoplovu na letu iz Grčke u Latviju da prisilno sleti u glavni grad Minsk i potom uhitile jednog od glavnih oporbenih blogera i aktivista koji se u njemu nalazio.

Privedeni Protaševič bio je na popisu traženih osoba nakon masovnih prošlogodišnjih uličnih prosvjeda koji su izbili poslije Lukašenkove izborne pobjede.

EU je oprezno pristupila nametanju sankcija Bjelorusiji zbog rizika da će to još više pogurati Lukašenka u zagrljaj s Rusijom. "Nije jednostavno kalibrirati sankcije ako želite poštediti stanovništvo", rekao je ranije u ponedjeljak visoki europski diplomat.

Minsk je ignorirao prethodne sankcije od prošle godine, koje se uglavnom sastoje od stavljanja različitih službenika na crne liste koje ograničavaju njihovo pravo da putuju ili posluju u Europi i SAD-u. EU je već radila na četvrtoj rundi sankcija prije nego što se dogodio incident s Ryanairom.

Protaševič se pojavio se u videu, oporba kaže da je "pod pritiskom"

U videu objavljenom u ponedjeljak, uhićeni Protaševič izjavio je da je dobroga zdravlja i priznao da je sudjelovao u organizaciji masovnih prosvjeda u Minsku prošle godine.

Njegovi saveznici odmah su se oglasili tvrdeći da je izjavu dao pod prisilom.

"Ovako Roman izgleda kada je pod psihičkim i moralnim pritiskom. Tražim hitno puštanje Romana i svih političkih zatvorenika", tvitala je čelnica bjeloruske oporbe Svjetlana Tihanouskaja.

U videu objavljenom na aplikaciji Telegram, Protaševič je rekao da je u pritvoru u Minsku i opovrgnuo da ima problema sa srcem što su prenijeli neki društveni mediji.

Bjeloruski predsjednik Aleksander Lukašenko (66) suočio se s najvećim izazovom u svojoj 27-godišnjoj vladavini kada su masovni prosvjedi izbili nakon njegove sporne pobjede na predsjedničkim izborima prošle godine.

Oko 35.000 ljudi uhićeno je od početka prosvjeda u kolovozu 2020. Lukašenko odbacuje optužbe za izbornu prevaru i optužuje Zapad da je sponzorirao demonstracije.

Prekid letova iznad Bjelorusije

Francusko predsjedništvo je ranije u ponedjeljak objavilo da je Organizaciji međunarodnog civilnog zrakoplovstva (ICAO) poslan za suspenziju međunarodnih letova preko bjeloruskog zračnog prostora.

Međutim, opcije za odmazdu Zapada čine se ograničenima. ICAO sa sjedištem u Montrealu nema regulatorne moći, a EU nema ovlasti nad letovima koji polijeću i slijeću u Bjelorusiji ili koji lete iznad njezina zračnog prostora, osim direktnih letova koji polijeću ili slijeću u Europi.

Bjelorusija se nalazi na zračnom putu nekih bitnih ruta koje povezuju sjever i jug Europe, kao i ruta na relaciji istok-zapad između Europe i Azije.

ICAO, tijelo UN-a, reklo je da je incident možda prekršio temeljnu povelju koja upravlja globalnim zrakoplovstvom.

"ICAO je izuzetno zabrinut očiglednim prisilnim slijetanjem Ryanairovog zrakoplova i njegovih putnika, što bi moglo biti u sukobu s Čikaškom konvencijom", rečeno je. "Očekujemo da se države i tvrtke koje su u to umiješani službeno daju više informacija".

(Hina)

EU dogovorio nove sankcije Bjelorusiji zbog incidenta sa zrakoplovom Ryanaira

Kategorija: SVIJETAžurirano: Utorak, 25 Svibanj 2021 08:59

Objavljeno: Utorak, 25 Svibanj 2021 08:59

